

Endringer i administrasjonen

Studieseksjonen ved Det medisinske fakultet, sier du? Feil! Seksjon for utdanningstjenester heter det nå. Seksjonen har fått nytt navn i forbindelse med omorganiseringa i fakultetsadministrasjonen.

Av Torgunn Wærås, kommunikasjonsrådgiver

- Tidligere Studieseksjonen heter Seksjon for utdanningstjenester. Det er få endringer i seksjonen for øvrig.
- Tidligere Forskningsseksjonen har også fått nytt navn, Seksjon for forskningstjenester.
- Tidligere IT-avdelinga, Mekanisk verksted, Elektronikkverkstedet og deler av AV-avdelinga er slått sammen til Seksjon for IKT- og tekniske tjenester.
- Flere funksjoner innen personal og økonomi er blitt samlet i en egen seksjon, Seksjon for personal- og økonomitjenester. Blant annet er

Sentrallageret blitt en del av denne seksjonen, HMS-tjenesten likeså.

- En annen nykomling er Seksjon for formidlingstjenester som for øyeblikket består av de to grafiske formgiverne fra tidligere AV-avdelinga og kommunikasjonsrådgiver. Seksjon for formidlingstjenester vil ikke være helt på plass før i begynnelsen av høstsemesteret, når to ansatte blir overflyttet fra Seksjon for utdanningstjenester. I tillegg skal det lyses ut en ny stilling i forbindelse med det planlagte Servicetorget.

Alle disse endringene er en del av delprosess I i forbindelse med gjennomgangen av organiseringa ved Det medisinske fakultet. Også Glassvaskeriet m.m. er berørt.

I tillegg har det vært gjennomført en delprosess II hvor faglige fellesavdelinger og kjernefasiliteter har stått i fokus (se egen sak).

Omorganiseringene i delprosess I er behandlet både i fakultetsstyret og i universitetsstyret. Les mer på fakultetsstyrets nettsider, møtedato 22. februar og 7. juni, se <http://uit.no/medfak/fakultetsstyret>

Fellesavdelinger på fakultetsnivå

Fakultetsstyret vedtok 7. juni at Dyreavdelinga, Anatomisk avdeling, Elektronmikroskopisk avdeling (EM-avdelinga) og enkelte andre tjenester fortsatt skal være organisert på fakultetsnivå.

Det har vært nedsatt en arbeidsgruppe som har vurdert andre måter å organisere disse avdelingene på, blant annet om de heller skulle tilknyttes et institutt eller andre enheter.

Vedtaket i fakultetsstyret innebærer at avdelingene skal ledes av en faglig, enhetlig leder som har ansvar både for det administrative og det faglige og som skal rapportere til dekan/fakultetsdirektør, evt. prodekan eller andre dersom dekan/fakultetsdirektør delegerer dette. Årlige rapporter skal behandles i fakultetsstyret.

Det skal også opprettes egne brukerråd for avdelingene, noe som vil være nyttig siden brukerne er spredt på ulike enheter ved fakultetet og til dels også ved eksterne institusjoner.

Ifølge vedtaket skal også alle sentre ved fakultetet følge de samme prinsippene når det gjelder organisering, uavhengig av om senteret ligger på fakultets- eller instituttnivå.

Les mer på fakultetsstyrets nettsider under FS 34-07

behandlet 7. juni, se <http://uit.no/medfak/fakultetsstyret>

Besøk på glassvaskeriet i forbindelse med omorganiseringen.

Gratulerer...

Ansatte som fyller 50 og 60 år ved Det medisinske fakultet i juni, juli og august 2007:

50 år

Trond Iversen
Liv Unni Naalsund
Berit Salvesen
Ruth H. Paulssen

født

01.08. 1957
12.08. 1957
14.08. 1957
30.08. 1957

60 år

Mads Gilbert
Tore Sørli
Elisabeth Børde
Heidi Maria Kerosuo

født

02.06. 1947
04.06. 1947
12.07. 1947
25.08. 1947

Kjære studenter og medarbeidere

KVALITET

Verdens nordligste universitet ligger i et av de mest ressursrike områder i verden.

Dette gir utfordringer og muligheter. Vårt fakultet ligger i ytterkanten av verden og ble plassert her mot mange odds. Men historia har vist at Det medisinske fakultet i Tromsø står sterkt i landsdelens befolkning og har bidratt med dyktige leger, farmasøyter, biologer og snart kommer også tannleger.

Den nye politiske oppmerksomhet som Nordområdene har fått, betyr at Fakultetet har en gyllen anledning til å bli "The Medical Faculty of High North". Det er et kriterium for å oppnå det: kvalitet. Det er bare gjennom kvalitet at vi kan rekruttere de beste forskere, de beste undervisere og de mest motiverte studentene hit. I det øyeblikk vi slakker på kravet til kvalitet har vi startet nedbyggingen av Det medisinske fakultet i Tromsø.

Vi vet at studieplanen for medisin trenger en grundig revisjon for igjen å være tilpasset morgendagens kliniske utfordringer. Vi vet at det er særlig den kliniske undervisningen ved UNN som bør bli bedre for igjen å være i toppsjiktet. Vi gjør derfor noe med det.

Universitetssykehuset må gjennom en betydelig omstilling. Sykehuset må finne en ny driftsform og organisering som gir bedre kontroll på de årlige økningene i driftskostnadene. UNN skal fortsatt være et universitetssykehus og derfor må man i denne prosessen sikre at undervisning og forskning blir en integrert del av sykehusets primære oppgaver. Studentene må betraktes som en ressurs i avdelingene og ikke som en belastning og heft.

Mitt forslag er å knytte sisteårsstudentene til avdelingene i en gjensidig forpliktende kontrakt. Det betyr at studentene må stille på avdelingene kl. 0800 hver morgen og delta i avdelingens arbeid, samtidig som det organiseres spesifikk undervisning i avdelingene.

Forskningen bør i hovedsak knyttes opp til problemstil-

linger som springer ut fra avdelingenes utfordringer. Forskningsaktiviteten må legges opp slik at man involverer flest mulig av avdelingens ulike aktører, slik at forskningen er knyttet opp til en avdeling mer enn til forskningsinteresserte enkeltpersoner.

Avstanden mellom driftsutgiftene og de midlene UNN får tildelt har økt de siste årene. Driftsreduksjonen på avdelingsnivå har vært urealistisk og opplevelsen av å forsøke å nå et mål som man aldri klarer å nå, fører til depresjon og oppgitthet. Fakultetsledelsen opplever at våre ansatte i klinikken er i ferd med å miste troen på at UNN skal kunne opprettholdes som et kvalitetssykehus som utdanner de beste legene og spesialistene. Denne pessimismen må snus til en ny tro på framtida gjennom den snuoperasjonen som sykehuset nå skal gjennom.

UNN skal om kort tid få ny direktør. Internasjonalt er det en trend der ledelsen ved fakultet og universitetssykehus smelter sammen. I vår lille verden er det også viktig at det gjennom formelle avtaler etableres en felles ledergruppe ved disse to institusjonene som på mange måter er siamesiske tvillinger. UNN og Det medisinske fakultet har til sammen store ressurser og stor faglig kompetanse. Gjennom å samordne disse kreftene kan vi bli faglig god.

For å få dette til må ledelsen ved institusjonene utgjøre en felles enhet. Kanskje burde det være felles direktør for å få dette til?

"Intet går så fort som ett år eller to" skal Hamsun en gang ha sagt. To år er snart gått siden jeg tok over som dekan. Det er blandede følelser knyttet til å forlate en spennende arbeidsplass, med mange og langsiktige prosesser som bare så vidt er startet opp. Jeg kommer til å savne en fantastisk dyktig og hyggelig stab og et spennende lederteam (de ansatte instituttlederne). Jeg takker for et flott og konstruktivt samarbeid med dere alle, og overleverer stafettpinen til Olav Helge slik avtalen er. Men dere blir ikke helt kvitt meg, for jeg skal lede revisjonsarbeidet fram til vi har en ferdig studieplan, og det arbeidet gleder jeg meg til.

Ha en riktig god sommer!

Toralf Hasvold
Toralf Hasvold

Bytte av dekan

Fra 1. august overtar professor Olav Helge Førde som dekan ved Det medisinske fakultet, og dekan Toralf Hasvold takker for seg. Da det var valg på dekan for to år siden, stilte Olav Helge Førde og Toralf Hasvold sammen til valg under forutsetning av at de kunne dele perioden mellom seg. Olav Helge Førde vil være dekan fram til 31. juli 2009.

Nytt studietilbud

Fra høsten 2007 kan Det medisinske fakultet by på et nytt studium. Master i helsefag er utvidet med en ny studieretning, og det blir dermed mulig å ta fordypning i klinisk nevrologisk fysioterapi overfor barn eller voksne med nevrologisk betingede funksjonsproblemer. Les mer på <http://uit.no/medfak-studietilbud/6882/1>

Rettsgenetisk lab i Tromsø?

Fakultetsstyret har gitt Det medisinske fakultet klar-signal til å jobbe videre med planene om å opprette et rettsgenetisk laboratorium. Laboratoriet kan være i drift fra høsten 2008, men dette forutsetter fullfinansiering over statsbudsjettet.

Av Torgunn Wærås, kommunikasjonsrådgiver

I dag har Norge kun ett slikt rettsgenetisk laboratorium og det ligger i Oslo. Laboratoriet driver med a) sporanalyser (særlig drap- og sedelighetssaker, men økende bruk ved tyveri, ran og innbrudd), b) DNA-registerprøver og referanseprøver og c) farskapsanalyser.

På grunn av økt etterspørsel etter slike analyser i tillegg

til en nær forestående lov om DNA-registrering som vil gi ytterligere økt etterspørsel, er det stort behov for å øke kapasiteten innen rettsgenetikk. Dessuten trengs mer rettsgenetisk forskning i Norge.

Det ses også som uheldig med en monopolsituasjon slik det er i Norge i dag. Å ha mulighet for en "second opinion" er viktig i forbindelse med for eksempel mistanke om alvorlige forbrytelser hvor DNA-prøver kan være fellende bevis.

Les mer om saken (FS 32-07) på fakultetsstyrets nettsider, møtedato 7. juni, <http://uit.no/medfak/fakultetsstyret>.

Det har vært i sving en arbeidsgruppe ved fakultetet siden mai i fjor, men ideen om et rettsgenetisk laboratorium er flere år gammel. Se artikkel i Tromsøflaket fra 2003:

<http://uit.no/nyheter/tromsoflaket/516>

Tändernas betydelse för kognitiv funktion och robust åldrande

Maud Bergdahl¹, Jan Bergdahl¹, Reza Habib², Lars Nyberg³, Lars-Göran Nilsson⁴

¹Institutt for Klinisk Odontologi, Universitetet i Tromsø, Norge

²Dep. of Psychology and School of Medicine, Southern Illinois University, USA.

³Institutionerna för diagnostisk radiologi, strålningsvetenskaper och Integrativ Medicinsk Biologi, Umeå universitet, Sverige

⁴Institutionen för Psykologi, Stockholms Universitet, Sverige

Robust åldrande kan definieras utifrån hälsa, kognition och socioøkonomiske faktorer. Robust åldrede personer har bedre kognitiv funksjon, høgre utdanningsnivå og bedre subjektiv helse. Djurstudier har vist på ett samband mellom tænder og kognitiv færdighet, men man har inte studerat detta samband hos mænniskor. Vi har dærför studerat sambandet mellom tænder og kognition hos vuxna og ældre personer. Denna studie ær en del av Betula-projektet som ær en prospektiv, longitudinell populationsstudie med huvudsyftet att undersöka helse og minnesfunksjoner hos vuxna og ældre samt att hitta riskfaktorer fôr demensutveckling. Vi har undersökt en grupp individer med tænder og en utan tænder. Vi jämförde grupperna med avseende på ett stort antal variabler såsom ålder, kön, socioøkonomisk

status, stressnivå og sjukdomar. Den kognitiva funktionen studerades med hjälp av 12 kognitiva test. Vi fann att den betandade gruppen presterade signifikant bättre på flera kognitiva test. Denna skillnad bestod även efter att grupperna matchades. Resultatet visar att egne tænder tycks ha en stor betydelse fôr den kognitiva funktionen. Dærför blir det en viktig oppgitt fôr tandvården att bevare de egne tænderna hos den ældrande befolkningen.

Resultatet kommer att publiceras i Scandinavian Journal of Psychology 2007 (in press)

Fortsatta studier pågår där vi undersöker betydelsen av genetiske faktorer.

Kontaktperson: Maud Bergdahl, Institutt for klinisk odontologi (IKO)
e-mail: maud.bergdahl@fagmed.uit.no

Rekruttering av kvinner

I løpet av høsten 2007 skal det etableres et eget prosjekt ved Det medisinske fakultet for å rekruttere ansatte til vitenskapelige stillinger, særlig kvinner til professorstillinger. Det skal ansettes en egen prosjektleder, i første omgang for ett år.

De neste 5-7 årene vil 9 førsteamanuenser og 20 professorer

gå av med pensjon ved fakultetet. 27 av disse er menn, 2 er kvinner. Når disse etter hvert skal erstattes, er målsettingen at minst halvparten av stillingene skal bekles av kvinner.

Likestillingsprosjektet involverer flere tiltak for å øke kvinneandelen i førstestillinger. Saken ble behandlet i fakultetsstyret 7. juni, les mer i FS 30-07 på fakultetsstyrets nettsider, <http://uit.no/medfak/fakultetsstyret>

Forskningsdagene 2007

Forskere fra Det medisinske fakultet vil være aktive på flere arenaer under Forskningsdagene 21.-30. september.

Her er en foreløpig oversikt over aktiviteter som Det medisinske fakultet vil være involvert i under Forskningsdagene:

Fakultetet vil være godt representert på Forskningstorget 21.-22. september. Her stiller både Tromsøundersøkelsen, professor James Mercer og trolig NAFKAM.

Også under Kvinneforskermaraton 22. september har det meldt seg deltakere fra Med.fak. Blant annet vil tre stipendiater fra ISM delta i forbindelse med "Kvinner og kreft"-studien. Fristen for å melde seg på Kvinneforskermaraton er 15. august. Både kvinner og menn kan være med denne lørdagen, hvor forskere får anledning til å presentere sin forskning i løpet av 15 minutter. Kvinner kan melde seg på uavhengig av forskningsfelt, mens det forutsettes at mannlige forskere som skal delta driver med kjønnsrelatert forskning.

Les mer på <http://uit.kvinnforsk.no>

Avdeling for arktisk biologi har planer om et eget prosjekt under Forskningsdagene. Her vil de faglig ansatte invitere skoleelever på besøk til AAB for et skreddersydd opplegg.

Når det gjelder kronikkserien som planlegges i Nordlys i forbindelse med Forskningsdagene, har også forskere fra Det medisinske fakultet meldt sin interesse.

Forskere fra fakultetet vil dessuten være aktive under turneen på Hurtigruten med prosjektet "Forskning i fri flyt" (se egen sak).

Ønsker du å delta under Forskningsdagene 2007? Ta i så fall snarest kontakt med koordinator for Forskningsdagene ved Det medisinske fakultet: Kommunikasjonsrådgiver Torgunn Wærås, torgunnw@fagmed.uit.no, tlf. 77 64 68 58.

Forskning i fri flyt

Det medisinske fakultet har fått 50 000 kroner i støtte fra Norges forskningsråd til formidlingsprosjektet "Forskning i fri flyt". Prosjektet skal foregå om bord i Hurtigruten i forbindelse med Forskningsdagene i slutten av september.

Turneen vil starte i Bodø 19. september og vil bli avsluttet i Kirkenes 22. september. Tiltaket er ment som et bidrag for å motivere flere ungdommer i Nord-Norge til å velge realfag i videregående skole slik at de blir kvalifisert til å kunne søke opptak til høyere utdanning som krever realfaglig ballast.

Skoleelever i 10. klasse og 1. klasse på videregående skole vil bli invitert om bord i Hurtigruten til en forskningsforestilling med utgangspunkt i biologi og marin bioprospektering. Forestillinga har arbeidstitel "Medisin fra havet" og er faglig forankret ved Institutt for medisinsk biologi.

Det medisinske fakultet søkte om og fikk penger til prosjektet i konkurranse med 16 andre forslag som ble sendt til Norges forskningsråd. 9 av prosjektene fikk 50 000 kroner, deriblant "Forskning i fri flyt".

Vedtok prinsipper for revisjon

Fakultetsstyret vedtok 7. juni enstemmig hvilke prinsipper som skal være grunnlaget for den forestående revisjonen av medisinstudiet ved fakultetet.

Det skal nå jobbes videre med å fornye medisinstudiet, og det vil bli satt ned arbeidsgrupper som skal konsentrere seg om ulike områder. Arbeidet skal basere seg på prinsippene som styret nå har vedtatt.

I stor grad er prinsippene de samme som da medisinstudiet ble grunnlagt for 35 år siden. Men endringer kan det selvsagt også bli. Blant annet har styret vedtatt at det skal vurderes nærmere

om inntil 20 prosent av studentene skal tas inn på grunnlag av intervju, ikke bare karakterer. Videre skal det vurderes å bygge opp medisinstudiet slik at det kan avsluttes etter tre år og gi en bachelorgrad. Dette for å gjøre det lettere å slutte for de som likevel ikke vil eller bør bli leger. Ett semester foreslås engelskspråklig for å stimulere til internasjonal utveksling. Økt bruk av sykehjem som læringsarena, økt vekt på tema som kommunikasjon, etikk og samarbeid gjennom hele studiet og mer helhetlig tenkning gjennom økt integrering av basalfag, teoretiske fag og klinikk er andre elementer.

Les mer i Tromsøflaket på <http://uit.no/nyheter/tromsoflaket/4091> og på fakultetsstyrets nettsider på <http://uit.no/medfak/fakultetsstyret> (FS 36-07 i møte 7. juni).

Ny disputas i Karasjok

Av Maja-Lisa Løchen, medlem av bedømmelseskomiteen og Siv Kvernmo, veileder for doktoranden

Fra venstre Maja-Lisa Løchen, Peter Bjerregaard, Anna Rita Spein, Siv Kvernmo, Ellen Amundsen og Bjørn Kåre Straume. Foto: Eli Drivdal

For andre gang arrangerte Det medisinske fakultet en medisinsk doktorgradsdisputas i Karasjok. Den 27. og 28. april forsvarte Anna Rita Spein sin avhandling "Substance use behaviour among ethnic diverse young people in North Norway in the 1990s".

Kandidaten ønsket at prøveforelesninger og disputas skulle foregå i Karasjok der hun har hatt sin arbeidsplass blant annet på Senter for samisk helseforskning mens arbeidet med avhandlingen har pågått. Senteret er organisert som en seksjon under ISM og er lokalisert i Tromsø, Karasjok og Skånland.

Spein har også vært støttet blant annet av Psykiatrisk forskningssenter i Tromsø og BUP i Karasjok. I tre år hadde hun stipend fra Helse og rehabilitering via pasientorganisasjonen Råd for psykisk helse. Helse og Rehabilitering, en stiftelse med 26 medlemsorganisasjoner, har konsesjon til å drive tv-spillet Extra. Overskuddet fra Extra skal bidra til frivillige organisasjoners innsats for å bedre fysisk og psykisk helse i Norge.

Avhandlingen besto av fire internasjonalt publiserte artikler og en omfattende sammenskrivning. Dataene til Speins avhandling var hentet fra hennes veileder Siv Kvernmos ungdomsundersøkelser som ble utført to ganger i Nord-Norge på 1990-tallet. Hovedfunnene i avhandlingen var at samisk ungdom faktisk drikker mindre alkohol enn norsk ungdom, og at røykevanene er de samme i de ulike etniske gruppene. Disse hovedfunnene slår beina under fordommer om "den fordrunkne same" og er i motsetning til røyke- og drikkevaner i andre etniske minoriteter, noe som forbauset ikke minst den danske førsteopponenten, professor Peter Bjerregaard, som har sin forskningserfaring blant inuitter på Grønland.

Andreopponenten, forsker Ellen Amundsen fra Statens institutt for rusmiddelforskning, konsentrerte sin opposisjon om de statistiske og epidemiologiske metoder i avhandlingen, og det ble en pedagogisk og spennende diskusjon for alle som var til stede i Karasjok kulturhus.

Kandidaten holdt også to interessante og vel gjennomførte prøveforelesninger med selvvalgt emne "Helse og diskriminering – er det en sammenheng" og oppgitt emne "Røykingens betydning for folkehelsen med fokus på ungdommers

røykestart".

Da de formelle begivenheter vel var overstått, var det stor fest på hotellet. Flertallet var kledd i de vakreste koster og bunader. I tillegg til de sedvanlige offisielle hilsmingstaler og fremføringer fra familie og venner, var det også profesjonell joiking, diktlesning, og hilsen fra Helse og rehabiliterings fagsjef for forskning. Hele tre prosjekter knyttet til Kvernmos forskning er finansiert via dem.

Fakultetet bidro sterkt til den profesjonelle gjennomføringen av disputasen ved at konsulent May Liss Paulsen var med i kulissene. Og for lokalsamfunnet var det åpenbart viktig at forskningsdata om dem selv gjennom disputasen ble tilbakeført til dem som forskningen angår mest. Det må være helt i Universitetet i Tromsøs ånd at kunnskapsproduksjonen skal komme befolkningen og ikke bare akademiet til gode. I tillegg til at lokalet var stappfullt av tilhørere, ble hele disputasen filmet av NRK Finnmark.

Helse, miljø og sikkerhet

Det medisinske fakultets styre har godkjent HMS-rapporten for 2006 og har samtidig sagt ja til en rekke tiltak og satsingsområder for det systematiske HMS-arbeidet. Det gjelder blant annet oppdatering og vedlikehold av stoffkartoteket, innføring av medarbeidersamtaler på alle nivå, innføring av miljøledelse, oppfølging i forbindelse med MH II-utbyggingen og gjennomføring av BIO-3309 to ganger i året (BIO-3309 er et

emne på 5 studiepoeng som omhandler sikkerhet på laboratoriet, felt og tokte).

Rapporten ble behandlet på fakultetsstyrets møte 7. juni. Les mer om saken i FS 28-07 på fakultetsstyrets nettsider, <http://uit.no/medfak/fakultetsstyret>.

Fornøyde forskerlinjestudenter

En nasjonal undersøkelse viser at de fleste studentene ved de medisinske forskerlinjene er fornøyde med studiet og planlegger å ta doktorgrad. Et aktuelt spørsmål nå er om det skal skreddersys et eget løp for doktorgrad for disse eller om de skal konkurrere om de ordinære stipendene innen medisin.

Av Torgunn Wærås, kommunikasjonsrådgiver

I studieplanen for forskerlinja i medisin ved UiT er det signalisert at man ønsker å etablere avkortede PhD-program alene eller i samarbeid med Helse Nord. Ingen av de andre medisinske fakultetene har uttrykt samme intensjon i sine studieplaner.

Den nasjonale arbeidsgruppa som har evaluert studiet i vår på oppdrag fra medisindekanene i Norge, anbefaler nå at spørsmålet om avkortede PhD-program blir avklart både sentralt og ved de enkelte universiteter og helseforetak.

Arbeidsgruppa har bestått av ansatte og studenter ved de fire forskerlinjene og er blitt ledet av professor John-Bjarne Hansen ved Det medisinske fakultet ved UiT.

I rapporten peker arbeidsgruppa på at man for å få full effekt av forskerlinja vil være helt avhengig av økt tilgang på stipendiatstillinger innen medisin.

Færre leger forsker

Det ble etablert forskerlinje ved de fire medisinske fakultetene i Norge i 2002, etter inspirasjon fra gode erfaringer i utlandet. Hovedhensikten var å rekruttere flere leger til forskning siden man gjennom flere år hadde sett en nedgang. I 1997 var det om lag 53 % av de som tok doktorgrad innen medisin som hadde medisinsk embetseksamen. Andelen har fortsatt å synke, og i 2005 var den nede på 35 %. Nå spør det om man kan klare å snu utviklingen.

Om forskerlinja har fungert etter hensikten, er det for tidlig å si noe om, siden bare 35 personer har rukket å gjøre seg ferdig med forskerlinja på landsbasis. Ved årsskiftet var det registrert 214 studenter på de fire forskerlinjene. Først i 2008 vil forskerlinja være fullt utbygd med 40-50 uteksaminerte hvert år.

I forbindelse med evalueringa av studiet nå i vår, ble det foretatt en elektronisk spørreundersøkelse hvor 87 % av de registrerte studentene svarte.

Planlegger doktorgrad

84 % er fornøyd med studiet og mer enn 80 % har ambisjon om å ta doktorgrad. Av de som allerede er ferdig med forskerlinja, er mer enn 1/3 i gang med PhD-studier, og over halvparten av de øvrige har ambisjoner om å ta doktorgrad.

- Dette virker lovende, sier professor John-Bjarne Hansen.
- Resultatene tyder på at forskerlinja vil kunne oppfylle målet om å rekruttere flere leger til forskning, men endelig

bekreftelse vil kreve at evalueringa blir fulgt opp, legger han til.

Undersøkelsen Hansen har vært med på å gjennomføre, avdekket at rundt halvparten av studentene har publisert eller var i ferd med å publisere en vitenskapelig artikkel. En stor andel hadde også hatt en eller flere presentasjoner på nasjonale kongresser det siste året.

Evalueringskomiteen peker på at selv om enkelte fra forskerlinja ikke går videre til PhD-grad, vil studiet øke kompetansen innen norsk medisin. Den norske legeforening har for øvrig anerkjent forskerlinja ved å gi ett års avkorting for alle spesialiteter innen klinisk medisin.

I Tromsø vil de første studentene bli uteksaminert neste år. At ingen er blitt uteksaminert tidligere herfra, henger sammen med at studentene ved UiT blir tatt opp til forskerlinja tidligere i medisinstudiet enn det som er blitt praktisert andre steder. Det medisinske fakultet tar opp seks nye studenter hvert år, men vil nå søke om å få ta opp inntil 10.

Effektive studenter

Som forskerlinjestudent tar man medisinstudiet i løpet av sju år i stedet for seks år, men til gjengjeld tar studentene 120 ekstra studiepoeng sammenliknet med ordinære medisinstudenter. Dette gjør de ved å ta ett års undervisningsfri fra det ordinære medisinstudiet for å konsentrere seg om forskning. I tillegg studerer de ekstra i sommerferier, på kveldstid og helger. 30 av studiepoengene som tas under studiet godkjenner som teoridel i doktorgradsprogrammet.

Les mer om forskerlinja ved Det medisinske fakultet på studiets nettsider: <http://uit.no/med-forskning/forskerlinja>

Her er de ferskeste studentene på forskerlinja ved Det medisinske fakultet ved UiT. Foran fra venstre Martin Hagve, Håkon Kvåle Bakke og Terje Holmlund. Bakerst fra venstre står Maria Arlén Larsen, Erik Sveberg Dietrichs og Linda Torrissen Hennø. Foto: Gunnar Graff

Fusjonen

I oktober 2007 skal Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø bestemme seg for om de vil fusjonere eller ikke. Dersom svaret blir ja ved de to styrene, vil UiT og HiTø sende en søknad til Kunnskapsdepartementet om å få slå seg sammen. En eventuell fusjon må avgjøres av Kongen i statsråd.

Inntil oktober jobbes det på spreng for å forberede en eventuell søknad. Det er satt ned i alt 11 tenkegrupper som skal se på hvordan ulike områder best kan ivaretas gjennom en fusjon, faglig og organisatorisk. 19.-20. juni var disse gruppene samlet til et intensivt seminar, og det ble også arrangert et åpent møte for alle interesserte.

De 11 tenkegruppene jobber med følgende områder:

Utdanning

Forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid

Formidling

Regional utvikling

Randsonevirksomhet

Studentdemokrati

Kunst- og kulturfag

Økonomi

Teknologi

Lærerutdanning

Medisin og helsefag.

De fem sistnevnte gruppene ble satt ned i fjor og disse har levert rapporter fra sitt arbeid allerede, mens de seks andre tenkegruppene ble oppnevnt relativt nylig.

For studenter og ansatte ved Det medisinske fakultet kan det være spesielt interessant å merke seg at Institutt for psykologi etter eget ønske er representert i gruppa som jobber med medisin og helsefag. Denne gruppa ledes av dekan Toralf Hasvold ved Det medisinske fakultet.

Les mer om fusjonen på nettet: <http://uit.no/fusjonsprosessen>

Trening i arbeidstida

Nå kan du trene inntil en time per uke og få lønn for det. Universitetsdirektøren har nemlig bestemt at ansatte skal ha mulighet til å trene i arbeidstida.

Av Torgunn Wærås, kommunikasjonsrådgiver

Dette betyr at ansatte ved Det medisinske fakultet kan søke om å få trene inntil en time per uke. Hensikten er å forebygge sykefravær og gi økt trivsel og velvære for den enkelte, jf. Arbeidsmiljøloven § 3.4.

Søknad om å få trene i arbeidstida skal sendes til nærmeste leder med personalansvar og kan godt sendes via e-post. Treninga skal fortrinnsvis foregå utenom kjernetida, det vil si før klokka 0900 og etter klokka 1445 (1400). Trening utenom arbeidstid 0800-1545 (1500) vil ikke bli godkjent.

Treningstida kan deles opp, for eksempel slik at den tas ut som to halvtimer eller fire kvarter. Det er ikke mulig å samle opp treningstimer. Med andre ord faller timen bort dersom den ikke blir brukt en uke. Trening i regi av arbeidsgiver, for eksempel trimkvarteret, inngår i tid til avsatt til trening.

Alle ansatte oppfordres selvsagt til å trene utenfor arbeidstida i tillegg, og her er mulighetene mange. Blant annet har Universitetet avtaler med flere treningssentre, se <http://uit.no/tavla/ansatte/1>. Dessuten kan bedriftsidretten være et alternativ, <http://uit.no/idrett/>

Les mer om trening i arbeidstida på <http://uit.no/persok/arbeidsforhold/17>

Se også nettsidene til Seksjon for personal- og økonomitjenester <http://uit.no/medfak/personal> eller DocuLive (200701910).

Besøk fra Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet fant ingen store svakheter ved arbeids- og studiemiljøet ved Det medisinske fakultet (DMF) da de var på tilsynsbesøk ved UiT i vår.

Av Thale Henden, Seksjon for personal- og økonomitjenester

Som mange kanskje ikke har fått med seg, var Arbeidstilsynet på besøk ved UiT i slutten av mars, noe som også omfattet tilsyn ved vårt fakultet

Temaet for tilsynet var psykososialt og fysisk arbeidsmiljø og omfattet både studenter og ansatte, men hadde spesielt fokus på studentenes læringsmiljø. I tillegg ønsket arbeidstilsynet å fokusere på hvordan arbeidsmiljøarbeidet blir drevet ved Universitetet.

Tilsynet ved fakultetet ble gjennomført som gruppesamtaler med studentene, ansatte og ledere. Tilsynet gjennomførte også en befaringsav studentenes lesesaler, auditorier etc.

Generell tilbakemelding til UiT på studentenes arbeidsmiljø: Tilsynet mener det er et godt sosialt miljø blant studentene ved UiT. Videre oppleves kontakten med lærere og forelesere som god. Når det gjelder det fysiske arbeidsmiljøet, opplever studentene at inneklimaet til tider kan være dårlig.

I rapporten for Det medisinske fakultet kan vi lese at studentene

har rapportert om mangel på lesesalsplasser, dårlig inneklima, dårlige stoler og generell trangboddhet, spesielt for studenter med tilholdssted i MH-bygget

Arbeidstilsynet har varslet pålegg i forbindelse med:

- Krav til kartlegging, og hvis nødvendig utarbeidelse av handlingsplan på forbedring av inneklima for studenter.
- Mangel på rutiner for kartlegging av det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet for studenter
- Krav til tydeliggjøring av rutiner for avviksmelding for studenter

Generell tilbakemelding til UiT på de ansattes arbeidsmiljø: Tilsynets vurderer det sosiale arbeidsmiljøet blant ansatte som stort sett godt. Det er mange som opplever en stor grad av frihet i jobben og at det gis rom for faglig utvikling. Tilsynet vurderer også at det er god fysisk tilrettelegging på den enkelte arbeidsplass.

Arbeidstilsynet har blant annet varslet pålegg i forbindelse med:

- Mangel på rutiner for konflikthåndtering
- Mangel på rutiner for mobbing

Arbeidstilsynet varslet totalt 10 pålegg for hele Universitetet. Hvor mange av disse som vil bli stående vil være klart etter at UiT har meldt tilbake på de områdene hvor det eventuelt er uenighet. Vi vil informere studenter og ansatte om resultatet etter at Arbeidstilsynet har sendt UiT sitt vedtak.

Semesterstart

Mandag 13. august ønskes alle nye studenter ved Universitetet i Tromsø velkommen med et felles velkomstmøte. Dette vil foregå i Lysgården på MH-bygget klokka 1100-1200.

Rektor Jarle Aarbakke og ordfører Herman Kristoffersen vil ønske velkommen. Det vil i tillegg være underholdningsinnslag.

Av Anne-Sofie Spjelkavik Hansen

Dagen fortsetter med omvisning på campus for de nye studentene i regi av fadderordningen. I etterkant av dette vil det bli holdt egne, fakultetsvise velkomstmøter, også for studentene ved Det medisinske fakultet. Seinere på dagen blir det guidet busstur for nye studenter på Tromsøya.

De resterende fire dagene denne uken (uke 33) vil det være sørvistorg i regi av studiekonsulentene på fakultetet. Disse vil da være tilgjengelig for hjelp ved registrering på studentveven.

Merk spesielt: Torsdag 16. juni kl. 1400-1600 blir det gratis utendørskonsert på campus. Denne er åpen både for studenter og ansatte.

*Også i år blir det konsert på campus i forbindelse med semesterstart.
Foto: Lars Nordmo*

Møteplan for fakultetsstyret

Styret ved Det medisinske fakultet har vedtatt følgende møteplan for høsten 2007:

30.08., 27.09., 25.10., 29.11., 20.12.

Ny grafisk profil ved UiT

Bruker du PowerPoint? Har du bruk for visittkort? Skriver du rapporter eller står bak annet materiell fra Det medisinske fakultet? Husk at fra 1. august skal publikasjoner og alt annet offisielt materiell fra Universitetet i Tromsø være i tråd med den nye, grafiske profilen som er vedtatt av Universitetsstyret.

Av Torgunn Wærås, kommunikasjonsrådgiver

Den grafiske profilen gjelder alle enheter som er organisert under Universitetet i Tromsø. Profilen skal sikre at Universitetet framstår enhetlig gjennom alt materiell og alle visuelle uttrykk som ansatte eller andre som representerer UiT står bak. Profilen omfatter mye forskjellig, som annonser, brev, brosjyrer, plakater, Internett-sider, doktoravhandlinger og andre publikasjoner, pressemeldinger, visittkort, PowerPoint-presentasjoner, gave- og profilartikler, universitetets biler, skilt osv.

Forkortelse

Universitetet i Tromsø skal forkortes UiT på alle språk, IKKE UiTø.

Logo

Det er ikke lov å bruke andre logoer enn Universitetets logo. Logoen skal alltid gjengis enten i svart eller i hvitt. Universitetets logo må alltid være med på publikasjoner og alt annet materiell. Logoen må alltid brukes på forsiden av publikasjoner. Ellers er det ikke krav til plassering av logo, bortsett fra produkter som er omfattet av faste maler. Den tidligere logoen med blått fyll er IKKE tillatt å bruke lenger. Logoen fins på tre språk – norsk, samisk og engelsk.

Typografi

To skrifttyper er valgt, og disse skal brukes i alt skriftlig materiale (gjelder ikke Internett). Minion pro skal brukes til brødtekst og større mengder tekst. Myriad pro passer til mindre tekstmengder, for eksempel overskrifter, titler, skilting osv. Disse skrifttypene vil snart bli installert på ansattes PC-er slik at alle får tilgang.

Grafisk element

En stilisert, tegnet utgave av Labyrinten på universitetsområdet er valgt som grafisk element i den nye profilen. Tegning av Labyrinten kan brukes i sin helhet, man kan bruke flere labyrinter ved siden av hverandre eller man kan vise et hvilket som helst utsnitt. Bruk av det grafiske elementet utelukker ikke bruk av foto eller andre illustrasjoner. Grafisk element er valgfritt.

Maler

For å lette bruken av den nye, grafiske profilen, er det laget eksempler på maler for blant annet PowerPoint. Her vil det bli gjort tilgjengelig egne varianter for Det medisinske fakultet. I tillegg er det laget faste maler for enkelte produkter, for eksempel visittkort og doktoravhandlinger. Det betyr at alle doktoravhandlinger og visittkort skal ha lik grafisk utforming uansett hvilken enhet man jobber ved.

Visittkort

Kommunikasjonsavdelinga i SADM jobber for å få til en enkel løsning for å bestille visittkort via Internett direkte fra trykkeri. Inntil videre må man selv ta kontakt med et av trykkeriene i byen eller kontakte Kommunikasjonsavdelinga for bestilling av visittkort. Visittkort for ansatte ved UiT skal enten være i farger (blå stripe) eller i svart-hvitt (grå stripe). Språklig kan man velge mellom norsk, engelsk eller samisk, og man kan evt. ha forskjellig språk på hver side av kortet. Les mer: <http://uit.no/kommavd/maler/3>

Les mer om grafisk profil her: <http://uit.no/kommavd/nygrafisk>

Farger

Hvis materiellet skal være i farger, må man bruke en eller flere av de fire fargene som profilen inneholder. Svart og hvitt er også tillatt. Merk spesielt: Fargene – blå, rød, grønn og gul – er spesifisert ved hjelp av fargekoder.

Har du spørsmål om grafisk profil? Kontakt kommunikasjonsrådgiver Torgunn Wærås ved Det medisinske fakultet, tlf. 77 64 68 58, torgunnw@fagmed.uit.no eller grafisk formgiver Lars Nordmo, Kommunikasjonsavdelinga, SADM, tlf. 77 64 59 06, lars.nordmo@adm.uit.no

Besøk fra Chuvash

Av Toralf Hasvold, dekan

Chuvash er et fylke i Russland sørøst for Moskva, med Volga som en livsnerve gjennom fylket.

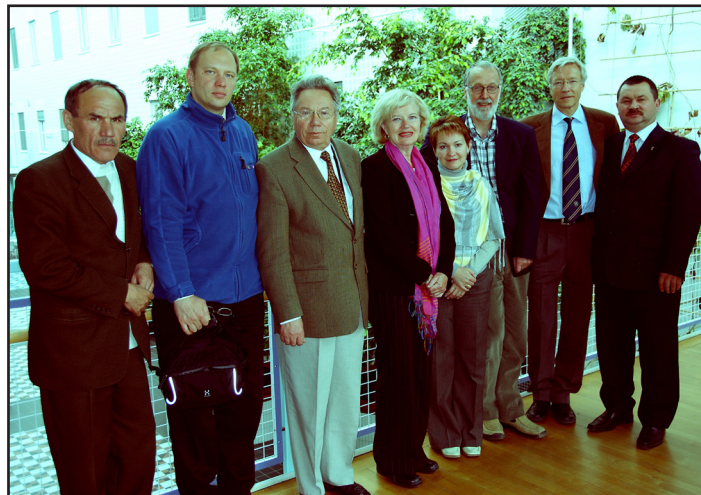
Stedlig representant for WHO i Russland kontaktet meg tidligere i år om det var mulig for en delegasjon derfra å komme til Tromsø for å lære mer om utdanning i "Rural Medicine" og "Curriculum development". Begge disse områdene påberoper vi oss kompetanse på, og i slutten av mai tok vi derfor imot en delegasjon på seks personer som besto av en leder fra WHO, to politiske ledere og tre medisinskfaglige personer.

Delegasjonen fikk møte mange av våre sentrale fagpersoner knyttet til distriktsmedisin, allmennmedisin, samhandlingsavdelingen på UNN og Public Health-skolen som ISM nå bygger opp sammen med svensker, finner og russere i Arkhangelsk.

Det ble et interessant møte i Tromsø med åpne, interesserte og seriøse helsepolitiske ledere fra Chuvash. Jeg har lang erfaring i kontakt med russisk helsebyråkrati, og det er i ferd med å skje en endring til større åpenhet. De har en tydeligere policy og vet hva de vil, og de søker etter erfaringer fra andre land.

Det virker også som om de nå har fått betydelig bedre ressurser til å kunne gjennomføre de reformene de ønsker. Samarbeidet og dialogene er nå mellom likeverdige partnere, og bistandsrollen fra norsk side er mer eller mindre borte. Dette er en ny og positiv utvikling. Møtet med disse russerne ble derfor både hyggelig og berikende for alle parter.

WHO-lederen skriver blant annet i sin "takke e-mail": "Everyone on the trip said it was the best study tour ever and they thought Norway was the nicest country they had ever visited". Det kan tyde på at de også satte pris på oppholdet her.

Fra venstre: Anatoly Platanov, Serguei Volkov, Vladimir Volkov, Mary Collins, Tatiana Bogdanova, Ivar Aaraas, Toralf Hasvold og Nikolay Glukov. Foto: Gunnar Graff

Rapport om forskning

Fakultetsstyret godkjente 7. juni rapporten fra fakultetet om forskning. Rapporten er en tilbakemelding til Sentraladministrasjonen på Forskningsmeldinga 2005-2006 som blant annet inneholder en rekke styringssignaler til fakultetene.

Rapporten fra Med.fak. berører en rekke tema og forteller hvordan fakultetet vil følge opp de ulike områdene. Blant annet gjelder dette tid til forskning, hvor ett av punktene er at alle forskere heretter skal ha årlige medarbeider-/karrieresamtaler. Dessuten skal resultatet av hver enkelt forskningstermin evalueres.

Fakultetet har også fått et eget styringssignal om å prioritere arbeidet med å rekruttere kvinner til vitenskapelige stillinger (se egen sak på side 3). Andre områder som blir berørt i rapporten er publiseringspoeng, eksternt finansiert virksomhet, kommersialisering, fagevalueringer, forskerskoler, forskermobilitet, forskningsetikk og forskningspriser m.m.

Les mer på fakultetsstyrets nettsider, FS 33-07 behandlet 7. juni, se <http://uit.no/medfak/fakultetsstyret>

Rapport om utdanning

Styret ved Det medisinske fakultet godkjente 7. juni rapporten fra fakultetet når det gjelder utdanning. Rapporten har utgangspunkt i Utdanningsmeldinga 2005-2006 fra UiT hvor fakultetene har fått i oppdrag å følge opp ulike tema knyttet til utdanning. Blant annet skal alle studieprogram gås gjennom for å forenkle studiestrukturen og redusere antall studieprogram. Ved Med.fak. er det allerede gjort en gjennomgang, og konklusjonen er at studieprogrammene vil bli videreført stort sett som før. Det skal imidlertid ses nærmere på emnene for å se om noen av disse kan legges ned. Også biologifaget skal gås nærmere etter i sømmene.

Når det gjelder rekruttering, skal fakultetet utarbeide en egen strategi med mål om å øke antall søkere til begynnstudier, særlig farmasi, biologi og molekylær bioteknologi.

Fakultetet har også planer for en rekke andre tiltak, blant annet tiltak som skal øke mulighetene for å utveksle studenter med læresteder i utlandet, tiltak som skal øke produksjonen av studiepoeng, redusere frafallet av studenter ved enkelte studier og sikre den faglige kvaliteten.

Les mer på fakultetsstyrets nettsider, FS 37-07, <http://uit.no/medfak/fakultetsstyret>.

Sommerlunsj

Alle ansatte ved Det medisinske fakultet inviteres til gratis sommerlunsj mandag 25. juni 2007, kl. 12.00 i Studentkafeen, MH-bygget.

25-års jubilarer:	begynt:
Lisbeth Enoksen, IKM	18.05. 1982
Torunn Hamran, ASH, IKM	05.08. 1982
Vinjar Magne Fønnebø, ISM	01.04. 1982
Pål Øian, IKM	15.04. 1982

Fleksitid

I løpet av august 2007 vil det bli gjennomført en avstemning blant de tekniske og administrativt ansatte om ordningen med fleksibel arbeidstid skal innføres som en permanent ordning.

Av Ann-Sofie Rydningen, Seksjon for personal- og økonomi-tjenester

Fakultetet innførte i september 2006 en prøveordning med fleksibel arbeidstid for ett år. I januar 2007 ble et nytt fleksitidsskjema tatt i bruk som registrerer både fleksitid, overtid og reisetid. I forbindelse med dette og på bakgrunn av spørsmål fra ansatte er det ønskelig med en generell orientering om bestemmelsene for fleksibel arbeidstid, overtid og reisetid.

Fleksitidsordningen følger bestemmelsene i særavtalen for fleksibel arbeidstid i staten. Link til særavtalen finnes i ditt fleksitidsskjema og den omtales ikke nærmere her. Bestemmelsene for overtid og reisetid følger fellesbestemmelsene i hovedtariffavtalen i staten og fins i Statens personalhåndbok, se <http://sph.dep.no/templates/Kapittel.aspx?id=1551>

Overtid

1. Overtidsarbeid skal være pålagt og kontrollerbart og begrenses i overensstemmelse med forutsetningen i arbeidsmiljøloven. Overtid skal i alminnelighet utføres i direkte tilknytning til den alminnelige arbeidstid.

2. For pålagt overtidarbeid utbetales et tillegg til timelønnen på 50 % (overtidsgodtgjørelse). Tillegget økes til 100 % for overtidarbeid mellom kl. 2000 og 0600 og for overtidarbeid på lørdager, søndager og helgedager og etter kl. 1300 onsdag før skjærtorsdag, jul- og nyttårsaften (forhøyet overtidsgodtgjørelse).

3. Etter avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver i det enkelte tilfelle kan pålagt opparbeidet overtid avspaseres time for time. Utenom fritiden har arbeidstakeren i slike tilfeller krav på å få utbetalt differansen mellom ordinær lønn og overtidsgodtgjørelse (overtidstillegget).

4. Arbeidstakere i ledende stilling eller i særlig uavhengig

stilling, har som hovedregel ikke rett til overtidsgodtgjøring. Slik godtgjøring kan likevel utbetales når arbeidstakerne:

- a) følger dem de er satt til å lede
- b) går inn i en oppsatt tjenesteliste (vaktplan)
- c) er pålagt overtidarbeid av overordnet leder som kan kontrollere utføringen av arbeidet. I slike tilfeller kan det utbetales overtidsgodtgjøring for inntil 300 timer i kalenderåret.

5. Deltidstilsatte godtgjøres med ordinær timelønn for pålagt arbeid utover den fastsatte deltid. For pålagt arbeid utover den alminnelige arbeidstid pr. dag eller pr. uke for tilsvarende heltidsstilling, utbetales overtidsgodtgjøring etter nr. 2, eventuelt at det avtales avspasering i samsvar med nr. 3.

6. Arbeidstakere som etter tilkalling blir pålagt overtidarbeid uten direkte tilknytning til sin ordinære arbeidstid, betales for 2 timer selv om arbeidet varer kortere. Hvis arbeidet avbrytes, betales ikke ekstra for nytt overtidarbeid dersom dette påbegynnes innenfor de beregnede 2 timer.

Kompensasjon for reiser innenlands

1.

a. Reisetid i den alminnelige arbeidstid regnes fullt ut som arbeidstid.

b. Reisetid utenom den alminnelige arbeidstid på hverdager regnes som time for time (1:1).

c. Reisetid på frilørdager, søndager, påskeaften, helge- og høytidsdager samt etter kl. 13.00 på pinse-, jul- og nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag regnes som time for time (1:1).

2. Arbeidstakere som pålegges reiser som er nevnt i nr. 1 b) og c), gis fri et tilsvarende antall timer en annen virkedag.

Dersom beregnet reisetid etter nr. 1 b) ikke gis som fritid, utbetales timelønn etter Tabell C, 37,5 timesatsen for beregnet reisetid.

Dersom beregnet reisetid etter nr. 1 c) ikke gis som fritid, utbetales timelønn etter Tabell C, 37,5 timesatsen pluss 50 % for beregnet reisetid.

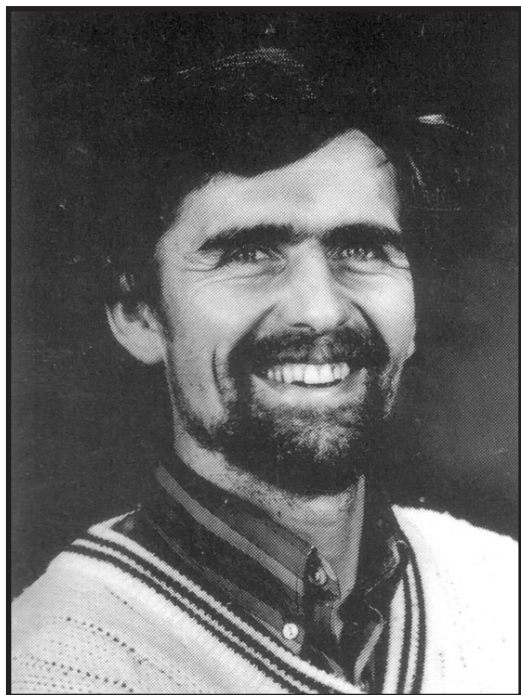
Tilleggene etter § 15 nr. 3 og 4 utbetales ikke for beregnet reisetid.

3. Reisetid mellom kl. 22.00-06.00 blir ikke regnet som arbeidstid når arbeidstakeren har rett til nattillegg eller nytt soveplass.

4. Arbeidet tid utover den alminnelige arbeidstid regnes som overtid. Dette gjelder også nødvendig for- og etterarbeid som må tas under reisefraværet og som har tilknytning til reiseoppdraget.

5. Reisetid er den tid som medgår på reisen mellom arbeidssted/bosted og forretningssted, inkludert nødvendig ventetid underveis. Dersom reisen omfatter flere forretningssteder, regnes tid for reiser mellom forretningsstedene som reisetid. Tid som tilbringes på hotell o.l. regnes ikke som reisetid.

6. Bestemmelsene ovenfor gjelder ikke for arbeidstakere i ledende stilling eller i særlig uavhengig stilling eller som har særskilt kompensasjon for reisetid. Det fastsettes ved lokale særavtaler hvilke arbeidstakere dette gjelder.

Av
Georg Høyer,
ISM

Tom Andersen døde brått og uventet tirsdag 15 mai, 71 år gammel. Med Tom var en god kollega, en god venn og et sjeldent menneske gått bort.

Psykiatrien var Toms arbeidsfelt. Han ble uteksaminert som lege ved Universitetet i Oslo i 1961, og etter et år på Lillehammer reiste han nordover i 1962 og ble og virket i Nord-Norge resten av livet. Spesialistutdanningen i psykiatri tok han på Åsgård sykehus der han arbeidet frem til 1973 da han ble ansatt på seksjon for sosialpsykiatri ved Institutt for samfunnsmedisin på Universitetet i Tromsø. Han tok den medisinske doktorgrad i 1978 og ble utnevnt til professor i 1981.

Tom hadde tidlig et sterkt engasjement for å endre og forbedre psykiatriens tilbud til mennesker med psykiske problemer. I hele sitt liv søkte han etter nye måter å forstå dem han kom i kontakt med, og i dette arbeidet trådte han veier ingen hadde gått før ham. Disse veiene kunne ofte være ensomme, men han klarte alltid å bevare sitt engasjement og sin tro på forandring. Og sentralt i alt hans arbeide var en dyp respekt og interesse for sine medmennesker. Og for Tom var ikke pasienter, pårørende eller andre nære personer som slet med problemer annerledes enn andre medmennesker. Det er kanskje en av grunnene til at så mange følte seg sett og forstått av Tom på en sjelden måte.

Tom søkte etter mangfoldet i beskrivelsene av de situasjonene vi alle befinner oss i, uten at han noen gang mente at en beskrivelse var mer riktig enn en annen. Tom lyttet og fikk andre til å lytte. Hans måte å møte andre på utviklet seg til å bli et nytt

og viktig arbeidsredskap i behandlingssammenhenger som har spredt seg nærmest over hele verden. Hans banebrytende bok ”reflekterende prosesser” er utkommet på i alt 20 ulike språk. Men selv om Tom ble berømt langt utenfor landets grenser og ettertraktet som foredragsholder, veileder og behandler i mange land, og slik sett hadde avtaler for mange år fremover, hadde han alltid tid til å bry seg om andre og til å høre på hva andre hadde å si. Han sa aldri nei når noen ba om hjelp, og han hadde en egen evne til å se mennesker. Akkurat dette har mange fremhevet etter at det ble kjent at Tom var død.

Tom var en pioner på mange områder. For snart 40 år siden, mens han arbeidet på Åsgård sykehus, tok han initiativ til å reise ut av sykehuset for å samarbeide med personer som arbeidet i pasientenes hjemkommuner. Han var en foregangsmann i arbeidet med å inkludere familie og viktige nettverkspersoner i behandlingen og han gikk nye veier i undervisningen av medisinstudentene ved Universitetet i Tromsø. Han var sterkt engasjert i utviklingen av interaksjonskurset og fikk også på plass muskelkurset i psykiatriundervisningen. Dette var og er et enestående tilbud som Tromsø er alene om i Norge. Kurset vektlegger sammenhengen mellom respirasjon, kroppsholdninger, muskulatur og mentale prosesser og fremmer forståelse av betydningen av å være oppmerksom på slike sammenhenger. Tom var også den første som avla doktorgrad innen psykiatrifeltet ved Universitetet i Tromsø.

I de senere årene samarbeidet han nært med pårørendeforeninger og med pasientforeninger. Av de mange banebrytende virksomhetene Tom tok initiativ til var blant annet et langvarig arbeid med reflekterende samtaler i et fengsel, og reflekterende møter for brukere, pårørende og fagpersoner som hadde vonde opplevelser i møtet med psykiatrien. Toms måte å delta i slike møter på bidro alltid til å skape et miljø preget av toleranse og respekt. Og at deltakerne faktisk lyttet til hverandre selv om de kunne være svært uenige seg imellom. Støynivået i møtene der Tom var med ble alltid mindre.

På fritiden trivdes Tom best på hytta på Sørlandet eller på ski på Kvaløya. Det var på hytta på Sørlandet han døde. Tom vil etterlate seg et stort savn og tomrom. Vi er likevel overbevist om at Tom har satt varige spor etter seg gjennom sitt utrettelige virke for en mer human psykiatri. På tross av motstand fra den etablerte psykiatrien, har Toms tenkning og måte å arbeide på slått rot og vil leve videre og fortsatt være en inspirasjon for svært mange. Han vil bli lenge husket på fagområdet.

Redaksjonsansvarlig:

Dekan Toralf Hasvold

Stoff sendes redaksjonssekretærer:

May Liss Paulsen (maylissp@fagmed.uit.no, 44601)

Karin Akselsen (karin.akselsen@fagmed.uit.no, 44691)

Adresse:

Medflaket, Det medisinske fakultet, UiT, 9037 Tromsø

Tel. 77 64 46 01 Fax. 77 64 53 00

<http://uit.no/medfak/medflaket/>